

PROTOKÓŁ
z posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
Uniwersytet Warszawski
20 czerwca 2024 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM - UWM w Olsztynie - przewodniczący,
- dr hab. Jacek Batóg, prof. US - Uniwersytet Szczeciński,
- dr hab. Zygmunt Bąk, prof. UJD - Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie,
- dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. - UKW w Bydgoszczy,
- dr Artur Chełstowski - Uniwersytet Warszawski,
- prof. dr hab. Michał Daszykowski - Uniwersytet Śląski w Katowicach,
- prof. dr hab. Elżbieta Feret - Uniwersytet Rzeszowski,
- prof. dr hab. Piotr Jedynak - Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
- prof. dr hab. Jarosław Karpacz - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach,
- prof. dr hab. Stefan Kiedroń - Uniwersytet Wrocławski,
- o. mgr Arkadiusz Maciołek - Uniwersytet Papieski,
- dr hab. Rafał Matwiejczuk, prof. UO - Uniwersytet Opolski,
- prof. dr hab. Zbigniew Pastuszak - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Uniwersytet Zielonogórski,
- ks. prof. dr hab. Mirosław Sitarz - KUL Jana Pawła II w Lublinie,
- prof. dr hab. Mirosław Szreder - Uniwersytet Gdański,
- prof. dr hab. Grzegorz Urbanek - Uniwersytet Łódzki,
- prof. dr hab. Tadeusz Wallas - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Obecni byli również:

- 1) prof. dr hab. Alojzy Nowak - JM Rektor Uniwersytetu Warszawskiego,
- 2) Jarosław Oliwa - dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSW,
- 3) dr hab. Paweł Antonowicz, prof. UG - prorektor elekt Uniwersytetu Gdańskiego,
- 4) dr hab. Arkadiusz Lewicki, prof. UW - prorektor elekt Uniwersytetu Wrocławskiego,
- 5) dr hab. Michał Mackiewicz, prof. UŁ - prorektor elekt Uniwersytetu Łódzkiego,
- 6) dr hab. Mariusz Naczk, prof. UZ - prorektor elekt Uniwersytetu Zielonogórskiego,
- 7) dr Maria Hulicka - dyrektor finansowy Uniwersytetu Wrocławskiego,
- 8) mgr Katarzyna Łasińska - kanclerz Uniwersytetu Zielonogórskiego,
- 9) mgr Radosław Wilski - kwestor UMK w Toruniu,
- 10) mgr Beata Zawadzka - kwestor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Otwierając kolejne posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM serdecznie powitał zebranych, a w szczególności prof. dr. hab. Alojzego Nowaka JM Rektora Uniwersytetu Warszawskiego oraz Jarosława Oliwę dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów MNiSW.

Następnie dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM wręczył listy gratulacyjne:

- 1) prof. dr. hab. Piotrowi Jedynakowi z okazji wyboru na funkcję rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego w kadencji 2024-2028,
- 2) prof. dr. hab. Zbigniewowi Pastuszkowi z okazji uzyskania tytułu naukowego profesora w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości.

Przewodniczący Komisji wyjaśnił, że przyjęta przez KRUP na czerwcowym posiedzeniu w Olsztynie zmiana Regulaminu Komisji wymusiła zmianę pierwotnego porządku obrad UKF.

Aktualne zapisy tego Regulaminu określają, że rektorzy elekcji powinni wskazać przedstawicieli swoich uniwersytetów do czterech Komisji KRUP do końca sierpnia. Natomiast każda z komisji powinna rekomendować KRUP-owi nowego przewodniczącego do końca września. W związku z tym z przesłanego wcześniej porządku obrad został wykreślony punkt dotyczący wskazania kandydata na przewodniczącego Komisji na kadencję 2024-2028. Oznacza to również, że we wrześniu powinno się odbyć tzw. sprawozdawczo-wyborcze posiedzenie UKF z udziałem dotychczasowych i wskazanych na kadencję 2024-2028 przedstawicieli poszczególnych uniwersytetów.

Następnie dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM oddał głos prof. dr. hab. Alojzemu Nowakowi.

Prof. dr hab. Alojzy Nowak serdecznie powitał zebranych w murach Uniwersytetu Warszawskiego i podziękował za przyjęcie zaproszenia. W związku z tym, że podczas posiedzenia Komisji w Uniwersytecie Warszawskim trwał protest studentów przeciwko działaniom Izraela w Strefie Gazy, JM Rektor podzielił się szczegółowymi informacjami i własnymi refleksjami dotyczącymi trwającej manifestacji.

JM Rektor stwierdził, że Uniwersytet ma stabilną sytuację finansową.

Prof. dr hab. Alojzy Nowak życzył Komisji owocnych obrad i zadeklarował, że Uniwersytet Warszawski jest otwarty na rozwój międzyuniwersyteckiej współpracy.

Przechodząc do realizacji roboczej części posiedzenia Przewodniczący Komisji przedstawił porządek obrad, do którego nie zgłoszono uwag i uzupełnień.

Ad. 1. Budżet na szkolnictwo wyższe na 2024 rok i podział subwencji

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przekazał głos Jarosławowi Oliwie Dyrektorowi Departamentu Budżetu i Finansów MNiSW.

Dyrektor Jarosław Oliwa podziękował za kolejne zaproszenie do udziału w posiedzeniu UKF. Następnie przedstawił i omówił prezentację pn. „Wyniki algorytmu 2024 r.”

Na parametrze studenckim w grupie uniwersytetów należących do IDUB stracił jedynie Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W grupie uczelni akademickich na parametrze tym w porównaniu do roku poprzedniego zyskało dziewięć Uniwersytetów.

W przypadku parametru kadrowego w grupie uczelni badawczych zyskały trzy Uniwersytety (UJ, UW, UW). W grupie uczelni akademickich na tym składniku algorytmu nieznacznie zyskały Uniwersytety: KUL, Łódzki, Opolski, Rzeszowski oraz Uniwersytet w Białymstoku.

Dyrektor Jarosław Oliwa zwrócił uwagę, że w składniku badawczym uwzględniana jest zarówno kosztochłonność, jak i kategoria naukowa. W przypadku uczelni należących do IDUB na tym składniku zyskały Uniwersytet Warszawski i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. W przypadku uczelni akademickich na tym składniku nieznacznie zyskało pięć uczelni: (UJD w Częstochowie, UKW w Bydgoszczy, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Zielonogórski).

Podsumowując wystąpienie Dyrektor Jarosław Oliwa zaprezentował wyniki algorytmu. Dodał, że nie dotyczą one wysokości otrzymanej subwencji, a jedynie stopnia dostosowania uczelni do poszczególnych składników algorytmu. W zestawieniu uczelni badawczych najlepiej wypadł Uniwersytet Jagielloński, natomiast w grupie uczelni akademickich był to Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował Dyrektorowi Jarosławowi Oliwie za wystąpienie i omówienie prezentowanych informacji.

Prezentacja Dyrektora Jarosława Oliwy stanowi załącznik do protokołu.

Ad. 2. Raport nt. sytuacji ekonomicznej uniwersytetów

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poprosił prof. dr. hab. Mirosława Szredera o przedstawienie i omówienie prezentacji związanej z raportem pn. „*Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych za lata 2019-2023*”.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder (Uniwersytet Gdański) poinformował, że przygotowany po raz dwudziesty doroczny raport Komisji zawiera informacje o sytuacji w 21 klasycznych uniwersytetach publicznych i obejmuje lata 2019-2023, czyli od momentu zmiany sposobu finansowania uczelni wprowadzonej na mocy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 18 lipca 2018 r.

Wartość subwencji przyznanych uniwersytetom w 2023 roku wyniosła łącznie 7 586 352 tys. zł. W stosunku do roku poprzedniego nominalna wartość subwencji wzrosła

o 13,6%. Subwencja stanowiła przeciętnie 69% ogółu przychodów z podstawowej działalności operacyjnej.

Z wyjątkiem Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie wszystkie pozostałe uniwersytety otrzymały w 2023 roku subwencje wyższą niż w 2022 roku. Należy jednak zaznaczyć, że jest to skutek dodatkowych środków przyznanych uczelniom na podwyżki wynagrodzeń pracowników.

Drugim co do wielkości źródłem przychodów uczelni są pozasubwencyjne przychody z działalności badawczej, których udział z roku na rok rośnie i w 2023 roku stanowił 14%.

Opłaty za świadczone usługi edukacyjne stanowiły 5,7% przychodów z podstawowej działalności operacyjnej. Udział ten w ostatnich dwóch latach nieznacznie się zmniejszył.

Wzrósł natomiast udział tzw. pozostałych przychodów z podstawowej działalności operacyjnej, który w 2023 roku wyniósł 7,7%.

W ostatnich latach koszty funkcjonowania uniwersytetów rosły znacznie szybciej niż przychody z podstawowej działalności operacyjnej. W 2023 w stosunku do roku poprzedniego koszty były wyższe o 14,6% w stosunku do kosztów poniesionych w 2019 roku.

Wśród kosztów rodzajowych niezmiennie najwyższy udział mają wynagrodzenia z pochodnymi - 72,6%.

Uwagę zwraca zaobserwowany w ostatnich latach drastyczny spadek kosztów aparatury naukowo-badawczej z 43 076 tys. zł w roku 2019 do zaledwie 17 814 tys. zł w roku 2023 r.

Liczba studiujących w 2023 roku zmniejszyła się o 1258 studentów, czyli o 0,4% w stosunku do roku poprzedniego. Niemal w połowie analizowanych uczelni nastąpił wzrost liczby studentów studiów stacjonarnych.

Tendencja spadkowa utrzymuje się w przypadku studentów studiów niestacjonarnych, z wyjątkiem UKW w Bydgoszczy i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, gdzie w 2023 roku nieznacznie wzrosła liczba osób podejmujących kształcenie na tego rodzaju studiach.

W szkołach doktorskich wszystkich klasycznych uniwersytetów kształcą się obecnie 7 366 osób. Liczba doktorantów w poszczególnych uczelniach w 2023 roku była bardzo zróżnicowana (od 30 do 1513 osób).

W 2023 roku w dwudziestu jeden klasycznych uniwersytetach pracowało 58 165 osób, w tym 32 018 nauczycieli akademickich, którzy stanowili 55,% ogółu zatrudnionych. Zmiany w liczbie i strukturze zatrudnionych nie były znaczące w porównaniu do roku poprzedniego.

Przeciętne roczne wynagrodzenie brutto wyniosło w 2023 roku 103 639 zł i było o 13,2% wyższe niż w roku poprzednim. Wzrost płac był wyraźnie niższy od inflacji, co oznacza, że płace realne w 2023 roku znacząco spadły.

W 2023 roku sumaryczny wynik finansowy 21 uniwersytetów był dodatni i wyniósł 57 363,8 tys. zł. Najwyższy dodatni wynik finansowy odnotował Katolicki Uniwersytet Lubelski. Po raz czwarty niewielką stratę odnotował Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Znacznie gorzej wypadł wynik na podstawowej działalności operacyjnej, gdzie stratę odnotowało aż osiemnaście uniwersytetów. Oznacza to, że sprzedaż elementów majątku trwałego ma nadal znaczący wpływ na ogólny dodatni wynik finansowy uniwersytetów.

Prezentacja prof. dr. hab. Mirosława Szredera pn. „Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych za lata 2019-2023” stanowi załącznik do protokołu.

Przewodniczący UKF i prof. dr. hab. Mirosław Szreder złożyli podziękowania mgr Dominice Wendt (Dział Kontrollingu Uniwersytetu Gdańskiego) za przygotowanie raportu i prezentacji, a członkom Komisji za dostarczenie materiałów źródłowych.

Ad. 3. Sprawy wniesione i organizacyjne

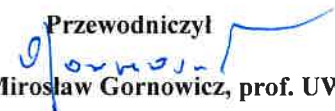
Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że z Uniwersytetu Łódzkiego wpłynęła propozycja przyjęcia stanowiska Komisji w sprawie zwolnienia uczelni publicznych z obowiązku tworzenia rezerw na świadczenia pracownicze. W wyniku dyskusji Komisja podjęła decyzję o odłożeniu sprawy do wrześniowego posiedzenia.

Kończąc posiedzenie dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że ostatnie w kadencji 2020-2024 posiedzenie Komisji odbędzie się w dniach 3-4 września w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Następnie podziękował zebranych za udział w obradach, a gospodarzowi za gościnne przyjęcie. Zachęcił do odwiedzania strony internetowej i zamknął dwunaste w kadencji 2020-2024 posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP.

Protokolowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM